

Odlišné stanovisko sudcu Petra Straku

k výroku a odôvodneniu uznesenia č. k. III. ÚS 465/2021 z 26. augusta 2021

1. V súlade s § 67 ods. 1 zákona o ústavnom súde pripájam k uzneseniu ústavného súdu č. k. III. ÚS 465/2021 z 26. augusta 2021 odlišné stanovisko.

2. Sťažovateľovi bol rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica z 26. októbra 2015, ktorý nadobudol právoplatnosť 8. novembra 2017, uložený trest odňatia slobody sedem rokov. Sťažovateľovi bol rozsudkom rakúskeho súdu zo 14. decembra 2017 uložený trest odňatia slobody dva a pol roka, ktorý vykonával v Rakúsku. Rakúsky súd 15. marca 2019 rozhodol o upustení od zvyšku výkonu tohto trestu odo dňa odovzdania sťažovateľa slovenským úradom, ku ktorému došlo 2. mája 2019, keď sťažovateľ nastúpil výkon trestu, ktorý mu bol uložený Okresným súdom Banská Bystrica.

3. Dňa 16. októbra 2019 sťažovateľ požiadal Okresný súd Banská Bystrica, aby mu do výkonu uloženého trestu odňatia slobody bola započítaná okrem iného dvojtyždňová doba vykonávania trestu v cudzine po právoplatnom upustení od zvyšku výkonu trestu (17. apríla 2019) do odovzdania slovenským úradom (2. mája 2019). Okresný súd uznesením z 28. októbra 2019 túto žiadosť podľa § 414 ods. 1 Trestného poriadku zamietol s odôvodnením, že v tomto čase sťažovateľ v Rakúsku vykonával trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rakúskym súdom a od výkonu ktorého bolo upustené až jeho odovzdaním slovenským orgánom 2. mája 2019.

4. Na rozdiel od väčšiny senátu som bol za prijatie veci na ďalšie konanie vzhľadom na potrebu realizácie meritórneho prieskumu. Uvedené som navrhoval aj preto, že do úvahy pripadalo aj predloženie prejudiciálnej otázky smerom k Súdnemu dvoru Európske únie.

5. Aj napriek tomu, že sa môže v posudzovanej veci na prvý pohľad zdať, že nedošlo k porušeniu zákonných noriem, niečo k porušeniu ústavy, mne sa zdá, že k tomu dôjsť mohlo. Dôvod tohto môjho podozrenia vyplýva z neaplikácie princípu *in dubio pro liberate*, čo je jeden zo štandardov trestného procesu.

6. Sťažovateľ namieta nezapočítanie medziobdobia 14 dní v rámci rakúskeho výkonu trestu, ktorý mohol realizovať na území Slovenskej republiky. Nastala totiž situácia, keď bol sťažovateľ podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, pričom právoplatnosť rozhodnutia nastala, no jeho výkon bol naviazaný až na odovzdanie sťažovateľa medzi rakúskymi a slovenskými orgánmi na štátnej hranici. Inak povedané, sťažovateľ bol 14 dní v rakúskej väznici, kde sa musel podriadiť režimu trestu odňatia slobody (bol fakticky pozbavený osobnej slobody) a jeho zotrvanie bolo naviazané len na rýchlosť a ochotu justičných orgánov vrátane tých slovenských.

7. Uvedomujem si, že rakúsky súd v rámci podmiennečného prepustenia počítal až s momentom odovzdania. Pokiaľ právna úprava pripúšťala viaceré interpretácie, je potrebné aplikovať už spomenuté výkladové pravidlo *in dubio pro liberate*, v preklade v pochybnostiach v prospech slobody. Sťažovateľ nebol vo väznici, ktorá by toho času plnila

funkciu ubytovne, kde by len prespával a mohol sa voľne pohybovať po slobode. Bol zjavne pozbavený osobnej slobody, čo znamená, že vykonával započítateľný trest.

8. Okrem osobného príbehu sťažovateľa mám na zreteli aj nastavenie štandardu. Skúsme si predstaviť, že by slovenské orgány boli tak nepružné, že by medziobdobie nebolo v trvaní dvoch týždňov alebo v trvaní dvoch mesiacov, prípadne aj dlhšie. Je namieste otázka, či ani vtedy by ústavný súd nemal zasiahnuť? Predkladané rozhodnutie totiž dodáva legitimitu a vypisuje bianco povolenku smerom k justičným orgánom v súvislosti s medzinárodnými odovzdávaniami trestne stíhaných osôb. Uvedené bezpochyby môže narážať na ľudskoprávne garancie medzinárodnoprávneho charakteru.

9. V posudzovanom kontexte je namieste poukázať aj na recentnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, kde problémom bolo aj obmedzenie osobnej slobody nad povolený rámec rádovo v hodinách. V tejto súvislosti som mal na mysli, že aplikovateľnosť čl. 5 ods. 1 dohovoru ESLP uznal aj pri krátkych časových intervaloch obmedzenia osobnej slobody (k tomu pozri *X v. Rakúsko*, sťažnosť č. 8278/78 alebo *Guenat v. Švajčiarsko*, sťažnosť č. 24722/94). Napríklad v prípade *Gillan a Quinton v. Veľká Británia* (sťažnosť č. 4158/05) boli sťažovatelia zastavení na prehliadku, ktorá nepresiahla 30 minút (k tomu pozri aj *Iliya Stefanov v. Bulharsko*, sťažnosť č. 65755/01). Som si vedomý toho, že tieto rozhodnutia sa týkajú typovo iných vecí, no zaujala ma možnosť aplikability čl. 5 dohovoru aj pri tak krátkych časových momentoch obmedzenia osobnej slobody. V prípade sťažovateľa je však problematická doba, ktorá vznikla len z dôvodu presunu osoby z výkonu prvého trestu do režimu druhého obmedzenia slobody v inej krajine, ktorá trvala dokonca 14 dní. Netvrdím, že táto lehota u sťažovateľa je apriórne a sama osebe porušením čl. 5 dohovoru, no pokiaľ ju nie je Slovenská republika ochotná akceptovať na ťarchu slovenského trestu, určite je potrebné vnímať uvedenú interpretáciu kriticky. Ide totiž o obdobie, ktoré nemôže byť zanedbateľné.

10. Berúc do úvahy autoritu ústavného súdu, našu interpretačnú zodpovednosť a potrebu dodržiavať medzinárodné ľudskoprávne štandardy som považoval za vhodné (ak nie nevyhnutné), aby bola vec meritórne preskúmaná. V prípade pochybností, či sa má alebo nemá sporná doba započítať do trestu odsúdeného, bolo následne potrebné preferovať výklad v prospech slobody. Ani hodinu navyše za múrmi väznice nie je možné považovať za ústavne akceptovateľnú, nieto 14 dní.

V Košiciach 26. augusta 2021

Peter Straka

sudca